

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено на засіданні
кафедри «Менеджмент,
публічне управління та
HR-технології»
протокол № 1 від
18 вересня 2023 р.

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності СИЛАБУС

2023-2024 навчальний рік

Галузь знань – 07 Управління і адміністрування

Спеціальність – 073 Менеджмент

Освітня програма – Менеджмент організацій і адміністрування

Освітній рівень – другий (магістерський)

Кількість кредитів ЕКТС - 6

Спікер курсу: [Громова О.В. \(к.е.н., доцент\)](#)

Контакти: . Gromovae638@gmail.com, gromova@kartedu.ua тел. 057-730-10-46

Години прийому та консультації: кожен понеділок з 14.00-16.00 .

В доповнення до годин роботи в офісі, я буду рада організувати консультації з Вами в інший взаємозручний час. Прошу лише попередньо домовитись зі мною телефоном.

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу

<https://kart.edu.ua/osvita/portal-rz>

Веб-сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10721>

Додаткові інформаційні ресурси: <http://lib.kart.edu.ua/>

Опис дисципліни

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності – це теорія і практика ефективного управління організаціями, що в сучасних умовах працюють на зовнішніх ринках. В умовах глобалізації світової економіки та інтеграції вітчизняного виробництва у світовий економічний простір, все більше українських підприємств стають зацікавленими у виході своєї продукції на зовнішні ринки, з метою розширення ринку збуту та отримання вищих прибутків від реалізації.

Метою викладання дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів системних знань і розуміння концептуальних основ менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, теорії і практики розвитку цього напрямку та набуття навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу стосовно сучасних методів управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств.

Предметом вивчення є дослідження закономірностей та особливостей управління формуванням, функціонуванням та розвитком організацій в умовах зовнішньоекономічної діяльності.

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- набуття студентами глибоких теоретичних знань з питань інституційної структури міжнародної економіки, організації експортно-імпортних операцій підприємств та планування їх ринкової стратегії у сфері ЗЕД;
- опанування студентами методичним інструментарієм управління контрактною діяльністю підприємств;
- оволодіння практичними навичками ведення переговорів у сфері ЗЕД;
- набуття студентами системних знань про механізми міжнародних розрахунків та страховий захист зовнішньо-торгівельних операцій.

Навчальний контент

Назви змістових тем	Структура
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	- сутність МЗЕД - система управління зовнішньоекономічною діяльністю та її принципи; - види і методи управління ЗЕД; - ретроспектива теорій і концепцій управління ЗЕД.
Тема 2. Інституційне забезпечення менеджменту ЗЕД на національному та міжнародному рівнях	- органи державного регулювання ЗЕД в Україні; - міжнародні угоди регулювання торгових відносин; - міжнародні інститути регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.
Тема 3. Інструментарій регулятивних функцій менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	- механізм державного регулювання фінансових потоків та зовнішньоекономічних операцій; - митно-тарифне регулювання зовнішньої торгівлі; - характеристика нетарифних заходів регулювання експортно-імпортних операцій.
Тема 4. Особливості функціонування міжнародних товарних ринків та управління інвестиційною діяльністю	- організацію діяльності міжнародних товарних бірж; - міжнародні товарні аукціони, ярмарки та виставки; - механізми залучення кредитних ресурсів для реалізації міжнародних бізнес-проектів.
Тема 5. Організація управління	- структурне забезпечення менеджменту

зовнішньоекономічною діяльністю на рівні підприємства	зовнішньоекономічної діяльності підприємства; - маркетинг в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю підприємства; - методика визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
Тема 6. Організація експортно-імпоротної діяльності підприємств	- методи та принципи організації експортно-імпортних операцій підприємств; - види та характеристика торгово-посередницьких операцій у міжнародній торгівлі; - структурно-організаційні форми торгово-посередницьких операцій.
Тема 7. Управління контрактною діяльністю та практика ведення переговорів	- характеристика і структура зовнішньоторгівельного контракту; - вивчення умов та підготовка до укладення контракту; - базисні умови зовнішньоторгівельного контракту; - порядок проведення переговорів та заключення контракту.
Тема 8. Формування цінової політики на зовнішньому ринку	- суть та мета цінової політики у сфері ЗЕД; - цінова стратегія підприємства на зовнішньому ринку; - методика розрахунку цін зовнішньоторговельних контрактів.
Тема 9. Спеціальні (вільні) економічні зони: історія та перспективи	- сутність і класифікація вільних економічних зон; - проблеми та перспективи розвитку вільних економічних зон в Україні; - можливості використання переваг ВЕЗ для підприємств України.
Тема 10. Механізм валютного регулювання та менеджмент у міжнародних розрахунках	- сутність механізму валютного регулювання; - інструментарій менеджменту в сфері валютного регулювання; - способи платежу в зовнішньоторговельних операціях; - форми платежу в зовнішньоторговельних операціях.
Тема 11. Стратегічний менеджмент підприємства у сфері ЗЕД	- сутність ринкової стратегії підприємства та процесу її планування; - стратегічна маркетингова програма підприємства; - особливості формування стратегії розвитку різних за масштабами підприємств у сфері ЗЕД.
Тема 12. Менеджмент маркетингових досліджень світового ринку	- сутність та особливості міжнародних маркетингових досліджень; - стадії міжнародного маркетингового дослідження; - маркетинговий аналіз потенціалу євроринку; - бенчмаркетинг у міжнародному маркетингу.
Тема 13. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	- роль транспорту в зовнішньоекономічній діяльності підприємства; - організація міжнародних перевезень основними видами транспорту; - особливості здійснення транспортних операцій у сфері ЗЕД.
Тема 14. Організація зовнішньоекономічних операцій	- зміст поняття "зовнішньоторгова операція", її види; - суть та послідовність здійснення зовнішньоекономічних операцій; - суб'єкти й об'єкти зовнішньоторгових операцій.

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання на самостійну роботу:

Студенти виконують індивідуальні завдання (по два на кожен модуль). За вчасне та вірне виконання кожного завдання нараховується до **10 балів** до поточного модульного контролю. За невиконане завдання бали не нараховуються. Хід поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування методів економіко-математичного моделювання та прогнозування в логістиці. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Додаткові бали:

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватись додаткові бали за участь студента у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь у олімпіадах тощо.

Іспит:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Формування програмних компетентностей

1) загальні компетентності:

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

2) фахові компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 16. Здатність виявляти знання та розуміння проблем та основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 17. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікативних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>